בַּיִת הַחָרָךְ, מַאַחַר שֶׁנִּתְבָּאֲרוּ (ס"ק) דְּתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ יֵשׁ לָהֶם דִּין כִּירָה, וּסְמִיכָה בְּכִירָה שֶׁאֵינָהּ גְּרוּפָה וּקְטוּמָה (קד) כְּדִין גְּרוּפָה וּקְטוּמָה לְעִנְיַן נְתִינָה עָלֶיהָ. (קה) * וּכְבָר נִתְבָּאֲרוּ (ס"ק) שֶׁנָּהֲגוּ לְהַקֵּל בַּחֲזָרָה בְּשַׁבָּת אֲפִלּוּ הִנִּיחָהּ עַל גַּבֵּי קַרְקַע, וְהוּא הַדִּין * לִסְמוֹךְ לְתַנּוּר שֶׁאֵינוֹ גָּרוּף וְקָטוּם, הוֹאִיל וְהַקְּדָרָה עֲדַיִן חַם וּמְבַשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ, וְכֵן הַמִּנְהָג פָּשׁוּט לְהַתִּיר, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שי"ח:

רנד דִּינֵי תַּבְשִׁילִין הַמּוּכָנִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת כְּדֵי לְהִגָּמֵר בְּשַׁבָּת. וּבוֹ ט' סְעִיפִים:

א שבת י"ח (ע"ב). **א** * [א]אַף עַל פִּי שֶׁבָּשָׁר חַי (א) מָתֹר לְהַשְׁהוֹתוֹ, הֲנֵי מִלֵּי בְּקִדָּרָה, (ב) * אֲבָל בְּצָלִי (ג) שֶׁאֵצֶל

בֵּאוּר הַלָּכָה

שָׁלָנוּ שָׁרֵי לִתֵּן אֲפִלּוּ הָאֵשׁ בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר, כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ מְעַזִּיבָה הַמַּפְסִיק בֵּין הָאֵשׁ, וְכֵן כָּתַב מָהֲרִי"ל (מנהגים) אִם הַגַּח עֵץ אוֹ דַף עַל הַתַּנּוּר מֻתָּר לְהַנִּיחַ עָלָיו קְדֵרָה. וְנִקְטִ הַאי כְּלָלָא בִּידָךְ דְּכָל הָנֵךְ שְׁרִיוְתָא הַמְּזֻכָּרִים בְּסִימָן זֶה אֵינוֹ אֶלָּא בְּתַבְשִׁיל חַם, אֲבָל בְּתַבְשִׁיל קַר אוֹ שְׁאָר דְּבָרִים קָרִים, עַיֵּן סִימָן שי"ח אֵיזֶה אָסוּר מִשּׁוּם בִּשּׁוּל דְּאוֹרְיְתָא. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מג). וְעַיֵּן סוֹף סִימָן רנ"ט בְּקִצּוּר דִּינִים:

בֵּאוּר הַלָּכָה

הַפְּרִי מְגַדִּים. **וּבְרִבְדֵי יוֹסֵף** (שיורי ברכה סי' שיח סק"א) **מְצָאתִי כָּשֵׁם אֶחָד מִן הָאַחֲרוֹנִים שֶׁמְּצַדֵּד אֲפִלּוּ בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מֶרֶק לְהַקֵּל לְהַחֵם עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אִם נִצְטַנֵּן אִם אֵינוֹ נוֹתֵן עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ אוֹ הַכִּירָה מִמָּשׁ, שֶׁסּוֹמֵךְ עַל הַפּוֹסְקִים שֶׁפּוֹטְרִים דְּאֵין בִּשּׁוּל אֶחָד בְּשׁוּל אֲפִלּוּ אִם נִצְטַנֵּן, וְצָרִיךְ עִיּוּן אִם יֵשׁ לִסְמוֹךְ עַל זֶה דְּמִסְתָּמָא זֶה לֹא מִשְׁמַע כֵּן, אַךְ אִם הוּא לְצָרְכּוֹ שַׁבָּת וְאֵין לוֹ עֵצָה אַחֶרֶת אֶפְשָׁר דַּיֵּשׁ לִסְמוֹךְ עַל זֶה:**

* **וּכְבָר וְכוּ'.** עַיֵּן בְּבֵית מֵאִיר שֶׁנִּתְקַשָּׁה מְאֹד מַה עִנְיַן הַנָּחָה עַל גַּבֵּי קַרְקַע לְכָאן, וּלְפִי מַה שֶּׁקַּבָּלְנוּ (ד"ה לסמוך) נִיחָא:

* **לִסְמוֹךְ וְכוּ'.** הִנֵּה לְפִי מַה שֶּׁכָּאַר הַדְּגוּל מַרְכָּבָה בְּרֵישׁ הַסִּימָן אֶת דִּבְרֵי הַמְּגַן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ה' מוֹכֵךְ דְּהָרַמ"א קַאֵי עַל סְמִיכָה לְכַתְּחִלָּה בְּשַׁבָּת, וְזֶהוּ דְּחָק, אֶחָד דְּמַאי קָאָמַר הָרַמ"א וְהוּא הַדִּין לִסְמוֹךְ דְּמַאי שְׁנָךְ סְמִיכָה לְכַתְּחִלָּה לְעִנְיַן הַנָּחָה עַל גַּבֵּי קַרְקַע, וְעוֹד דְּהַאי עִנְיָנָא קַאֵי לְעִנְיַן חֲזָרָה שְׁמוּצְיָאן בְּשַׁבָּת בְּבֹקֶר מִן הַתַּנּוּר שֶׁהִסְמִינָם וּמוֹשִׁיבָן אֵצֶל תַּנּוּר בֵּית הַחָרָךְ בְּעוֹדָם חַמִּין, וְיוֹתֵר נָכוֹן כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר שָׁם דְּהָרַמ"א מַיְירֵי לְעִנְיַן חֲזָרָה וְעַל קֶרְחָךְ שֶׁמְּפֹרָשׁ דְּבְרֵי הָרַמ"א כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ:

א * **אַף עַל פִּי וְכוּ'.** כְּדֵי שֶׁיִּתְבָּאֵר לְךָ הֵיטֵב דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר וְהָרֵב בְּאֵלּוּ הַשְּׁתֵּי סְעִיפִים אֲקַדֵּים דִּבְרֵי הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"א) שֶׁהִעְתִּיק דִּבְרֵי הַגְּמָרָא וְהַפּוֹסְקִים בְּקִצָּרָה. גְּרִסִינַן בְּשַׁ"ס י"ח עַמּוּד ב', וְהַשְׁתָּא דְּאָמְרַת כָּל מִידֵי דְּקָשְׁיָא לֵיהּ דְּזִקָא לֹא מְגַלְיָא לֵיהּ, דְּגַרְיָא בֵּין שָׁרִיךְ (שָׁטַח פִּי הַתַּנּוּר בַּטִּיט סְבִיב) וּבֵין לֹא שָׁרִיךְ שַׁפִּיר דָּמְ, דִּבְרֵי הָרַחְ וְהֵינוּ עֵז, וְשָׁרִיךְ, נְמֵי שַׁפִּיר דָּמְ, דִּבְרֵי הָרַחְ וְלֹא שָׁרִיךְ, רַב יְרְמְיָה אָסַר, וְרַב אַשִׁי שָׁרֵי, וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּקִימָא לַן כְּרַב יְרְמְיָה. וְקִפְרִיךְ הַגְּמָרָא, וּלְרַב אַשִׁי דְּשָׁרֵי וְהָתְנַן אֵין צוֹלִין בָּשָׂר בְּצָל וּבֵיצָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצלוּ מִבְּעוֹד יוֹם, וְקָמְשַׁנֵּי הָתָם בִּבְשָׂרָא אַגּוּמְרֵי עַד כָּאן [וְכָתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (ד"ה האי בשרא) יְרְמְיָה נְמֵי מוֹדֶה לְתַרְוִיץ זֶה לְפִי הַמַּסְקָנָא]. וְכָתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (ד"ה האי בשרא) וְהָרַא"ש (פ"א סי' לה) דְּבְצָלֵי אֵירֵי, וּלְהֵכִי בָּרְחָה וְלֹא שָׁרִיךְ אָסוּר אֲפִלּוּ חַי [אַף דְּבִקְדֵרָה חַיְיתָא מֻתָּר לִתֵּן לְכַתְּחִלָּה סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה], מִשּׁוּם דְּבְצָלֵי בְּלֹא קְדֵרָה מְחַבְּשָׁל מֵהֲרָה שֶׁיִּהְיֶה רָאוּי לַאֲכִילָה בַּלַּיְלָה, וְשָׁפְא יְחַתֶּה. וְהִנֵּה לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם (פ"ג הי"ג) וְהַמְחַבֵּר עִקַּר הַטַּעַם דְּשָׁרֵי בִּגְדֵי בֵּין שָׁרִיךְ וּבֵין לֹא שָׁרִיךְ, מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ רַק לְחַמִּימוּת מְעַט לְכָךְ לֹא חֵישִׁינַן שֶׁפְּא יְחַתֶּה שֶׁאִם יְחַתֶּה יִתְחָרֵךְ, וּלְכָךְ אֲפִלּוּ הוּא חֹרֶן לְתַנּוּר סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ שֶׁפְּא יְחַתֶּה מִטַּעַם זֶה. מִיהוּ הֵינוּ דַּוְקָא אִם הוּא סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה, אֲבָל אִם הוּא מֻתָּר עַל הַגַּחָלִים מִפְּנֵי אֵפֶר בִּגְדֵי אָסוּר, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא מֻנָּח עַל הַגַּחָלִים מַפְּנֵי בִּגְדֵי אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ עַל מָה שֶׁיִּתְחָרֵךְ כִּי חֻפַּת הוּא שֶׁיִּצְלֶה מֵהֲרָה בְּאֵיזֶה אֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה, אַךְ בְּשֶׁמֻּנָּח עַל הַגַּחָלִים מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִבְּעוֹד יוֹם כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי שָׁרֵי גַּם לְדַעַת רַאשׁוֹנָה דִּבְרֵישׁ סִימָן רנ"ג (ס"א) דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּגַבֵּי תַּבְשִׁיל לֹא מְהַנֵּי כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר שָׁם, אֲבָל בְּצָלֵי הַמֻּנָּח עַל הַגַּחָלִים וַדַּאי שָׁרֵי כְּשֶׁהוּא כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי, דִּבְכְהַאי גַּוְנָא וַדַּאי לֹא יְחַתֶּה אַחַר מַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי שְׁחוֹשֶׁשׁ לְסָפֵיקָא דְּצָלֵי שֶׁלֹּא יִתְחָרֵךְ כֵּיוָן שֶׁכְּבָר נִצְלָה כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי. וּבְכָל שׁוֹר וְעֵז סְבִירָא לֵיהּ לְרַמְבַּ"ם (שם) וְהַמְחַבֵּר דְּשָׁרֵי כְּשֶׁהוּא טוֹחַ בְּטִיט וְהוּא בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר, מִשּׁוּם דְּוַדַּאי לֹא יִפְתַּח הַתַּנּוּר לְחַתּוּרֵי דְּאִם יִפְתַּח הַתַּנּוּר תִּפְּגַם הַרּוּחַ וְיִתְקַשֶּׁה הַבָּשָׂר וְיִפְסֹד, וְלָכֵן אִם הַצָּלִי מֻנָּח בְּקִדָּרָה כְּגוֹן צָלִי קֻדָּר דְּאָז אֵינָהּ מִתְקַשָּׁה אִם הוּא חַי לְנַמְרֵי שָׁרֵי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב רֵישׁ סִימָן רנ"ג, אֲבָל אִם נִתְבַּשֵּׁל קְצָת אָסוּר אֲפִלּוּ הוּא צָלִי קֻדָּר כֵּיוָן דַּאֵינוֹ מִתְקַשֶּׁה יֵשׁ לוֹחֵשׁ פֶּן יִפְתַּח הַתַּנּוּר וְיִחֲתֶה. וּלְפִי זֶה הָא דְּמִשְׁנֵי הָתָם בִּבְשָׂרָא אַגּוּמְרֵי הֵינוּ כְּגוֹן שֶׁמֻּנָּח עַל הַגַּחָלִים מִפְּשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סְעִיף ב', דִּבְכְהַאי גַּוְנָא אֵין חוֹשֵׁשׁ לְחַרּוּף רַק שֶׁיִּצְלֶה מֵהֲרָה וּלְכָךְ לֹא שָׁרֵי אֶלָּא בִּכְמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי דְּוַקָא, וּכְשֶׁהוּא שָׁרֵי לְכַלַּי עִלְּמָא אַף לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם וְהַמְחַבֵּר בְּרֵישׁ סִימָן רנ"ג וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ. כָּל זֶה הוּא לְדַעַת הַמְחַבֵּר כָּאן, אֲבָל לְדַעַת הָרא"ש וְהַטּוּר שֶׁהֵבִיא הָרֵב בַּהַגָּ"ה עִקַּר דְּשָׁרֵי בִּגְדֵי מִשּׁוּם דְּקָשְׁיָא לֵיהּ דְּזִקָא וְלֹא מְגַלְיָ כְּפוּי שֶׁל הַתַּנּוּר, וְכָזֶה שָׁרֵי אַף כְּשֶׁפִּי הַתַּנּוּר מְכֻסֶּה וְאֵינוֹ טוֹחַ בְּטִיט, אֲבָל בְּבָרְחָה לֹא שָׁרֵי אֶלָּא דְּזִקָא כְּשֶׁהוּא טוֹחַ בְּטִיט סָבִיב הַכְּפוּי בְּהַהֵאי גַּוְנָא הוּא דְּלֵיכָּא לְמֵיחַשׁ לְחִתּוּרֵי דְּלֹא טָרַח כָּל הָאי לְסָתֹר הַשִּׁיחָה שֶׁסָּבִיב פִּי הַתַּנּוּר, וּמַהֵאי טַעְמָא שָׁרֵי אֲפִלּוּ הוּא בִּקְדֵרָה, וְאֵינָהוּ מִפְרָשִׁי דְּהָא דִּמְשַׁנֵּי הָתָם בִּבְשָׂרָא אַגּוּמְרֵי הֵינוּ שֶׁהַתַּנּוּר אֵינוֹ מְכֻסֶּה כְּלָל אֶלָּא הוּא פְּתוּחַ לְגַמְרֵי וּלְהֵכִי אָסוּר אֲפִלּוּ בִּגְדֵי, מֵיהוּ כְּשֶׁהוּא כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי אֲז שָׁרֵי גַּם לְדַעַת רַאשׁוֹנָה דִּבְרֵישׁ סִימָן רנ"ג (ס"א), וַאֲפִלּוּ אֵינָהּ מֻנַּחַת עַל הַגַּחָלִים אֶלָּא סָמוּךְ לַגַּחָלִים, דִּבְצָלֵי שֶׁהוּא כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסְאֵי לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ שֶׁפְּא יְחַתֶּה, וְזֶה נִתְבָּאֲרוּ כָּלָל דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר וְהָרֵב. עַד כָּאן לְשׁוֹן תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת:

* **אֲבָל בְּצָלֵי וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ב) **שֶׁכָּתְבוּ אֲפִלּוּ הַתַּנּוּר סָתוּם.** רָאֵה כָּל זֶה הוּא לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁפָּסַק כְּשִׁיטַת הָרִי"ף (ו:) וְהָרַמְבַּ"ם (שם) וְהָרא"ש (שם) שֶׁפָּסְקוּ כְּרַבִּי יִרְמְיָה בְּגֶמָרָא דִּבְרָחָה וְלֹא שָׁרִיךְ אָסוּר, אֲבָל יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה רִאשׁוֹנִים [רַב הַאי גָּאוֹן (הוריד כרשב"א ד"ה אמר רבינא) וְרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (כ:) וְרַבֵּנוּ יוֹנָה (ו: ד"ה ומאי) וְרַשְׁבָּ"א (שם) וְסֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי' רכז) וּמָרְדְּכַי (פ"א סי' רנא)] פָּסְקוּ כְּרַב אַשִׁי בְּלִישָׁנָא בַּתְרָא דִּבְרָחָה וְלֹא שָׁרִיךְ שָׁרֵי, וְעַל כֵּן כָּתַב הַב"ח דִּבְדִיעֲבַד אִם עָבַר אוֹ שָׁכַח וְשָׁהָה בְּתַנּוּר מְכֻסֶּה אַף שֶׁאֵינוֹ טוֹחַ בְּטִיט מֻתָּר מֵאַחַר דַּיֵּשׁ מְתִירִין לְכַתְּחִלָּה, וְהוּא הַדִּין כָּל כֵּיוָצֵא בָּזֶה [ב"ח (ס"א) וּמָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י"א וְאֵלֶּה רַבָּה (סק"ד)]. וְנִרְאֶה דְּהוּא הַדִּין לְקַמָּן שֶׁמְּסִיס הָרַמ"א וְהֵכִי נָהוּג כְּסִבְרָא זוֹ, וְהֵינוּ דְּעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ שֶׁהוּא מְגֻלֶּה אֲסוּר אַף בִּגְדֵי וְעוֹף הֵינוּ גַּם כֵּן רַק לְכַתְּחִלָּה, [א] אֲבָל דִּיעֲבַד יֵשׁ לְהַקֵּל בִּגְדֵי וְעוֹף אֲצֵל הָאֵשׁ אַף שֶׁהוּא מְגֻלֶּה לְגַמְרֵי, כֵּיוָן שֶׁהַמְחַבֵּר מַתִּיר לְכַתְּחִלָּה כְּשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ם:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(קיג) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(קיד)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(קטו)** מָגֵן אַבְרָהָם פֹּה (ס"ק לא), וּבְקִצּוּר דִּיעֵי שֶׁהֵיכָה וְהַטְמָנָה עַיֵּן שָׁם:

א (קטז) דְּלֹא שָׁרֵי בְּסוֹף הַפָּעִיף כִּי אִם כְּשֶׁהוּא טוֹחַ בְּטִיט: **(ג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ג)** הַגְּרַ"א וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכ"כ בשו"ע הרב (ס"ג).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(ו) הָאֵשׁ (ד) אָסוּר לְהַנִּיחוֹ סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה, (ה) שֶׁמְּמַהֵר לְהִתְבַּשֵּׁל וְאָתֵי לְחַתּוּיֵי. וְהָנֵי מִלֵּי (ו) בִּבְשַׁר שׁוֹר אוֹ עֵז, (ז) כ*אֲבָל בְּשַׂר גְּדִי וְעוֹף (ח) שֶׁהֵם מְנַתָּחִים לְאֵיבָרִים (ט) מֵתֶר דְּלֹא חָיְשִׁינַן לְחַתּוּיֵי. (י) ג*שֶׁאִם יְחַתֶּה בַּנְּתָחִים יִתְחָרֵךְ (פְּרוּשׁ, יֵצֵא מִגָּדֵר הַצָּלִי וְנִכְנָס בְּגֶדֶר הַנִּשְׁרָף) הַבָּשָׂר שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא חֲמִימוּת הָאֵשׁ בִּלְבָד. (יא) ד*וְאִם הוּא בְּתַנּוּר וְטָח פִּיו בְּטִיט, בֵּין גְּדִי וְעוֹף שְׁלֵמִים בֵּין בָּשָׂר שׁוֹר אוֹ עֵז, מֵתֶר דְּלֹא חָיְשִׁינַן לְחַתּוּיֵי, ה*שֶׁאִם בָּא לִפְתֹּחַ הַתַּנּוּר וּלְחַתּוֹת תִּכָּנֵס הָרוּחַ וְיִצְטַנֵּן הַתַּנּוּר (יא) וְיִתְקַשֶּׁה הַבָּשָׂר וַיִּפְסִיד. הַגָּהָה: (יב) וְאֵין חִלּוּק בָּזֶה בֵּין אִם הוּא חַי לְגַמְרֵי אוֹ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל (ג"ב קְצָת (בית יוסף). וְכָל זְמַן שֶׁחָלַל הַגּוּף שָׁלֵם, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין עָלָיו רֹאשׁוֹ וּכְרָעָיו מִקְרֵי שָׁלֵם (הגהות מרדכי (פ"ג דף סט סוד ג)). וְיֵשׁ מַחְמִירִין וְסוֹבְרִין דְּתַנּוּר טוּחַ בְּטִיט (יד) הַכֹּל שָׁרֵי, (טו) *וְעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ שֶׁהוּא מְגֻלֶּה אָסוּר, וּבְתַנּוּר שֶׁפִּיו מְכֻסֶּה אֶלָּא שֶׁאֵינוֹ טוּחַ בְּטִיט אִי יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין גְּדִי וְעוֹף לִשְׁאָר בָּשָׂר כְּדֶרֶךְ שֶׁנִּתְבָּאֵר, וְהָכֵי נָהוּג כְּסָבְרָא זוֹ (טור והגהות אשר"י (פ"ק סי' נ) ובית יוסף (ד"ה ופל כרמב"ם) בשם רש"י (שם:) וסמ"ג (לאוין סה) וסמ"ק (מלוה רפב) וספר התרומה (סי' רכז):) ב *אֵין צוֹלִין (טז) בָּצָל וּבֵיצָה אוֹ בָּשָׂר (יז) עַל גַּבֵּי גְּחָלִים אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּצָּלֶה מִבְּעוֹד יוֹם ז*מִשְּׁנֵי צְדָדָיו כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי שֶׁהוּא חֲצִי (כ) בְּשׁוּלוֹ, (יח) אֲפִלּוּ הוּא בְּשַׂר גְּדִי, ח*דְּכֵינָן שֶׁהַנִּיחַ עַל גַּבֵּי גְּחָלִים אֵינוֹ

ב שם בְּלִישְׁנָא בַּתְרָא וּכְרַב יְרְמְיָה, הָרִי"ף (ו"ו) וְהָרַמְב"ם בְּפֶרֶק ג' (ה"ג) וְהַתּוֹסָפוֹת (שם ד"ה התם).
ג לְפָרוּשׁ הָרַמְב"ם שָׁם. ד שָׁם בַּגְּמָרָא. ה לְפָרוּשׁ הָרַמְב"ם שָׁם. ו שָׁם. ז בֵּית יוֹסֵף (ד"ה אין צולין) מַהָא דְּמָצְחוֹת נ"ז (ע"א). וּמַהֲרַמְב"ם פֶּרֶק ט' דְּשַׁבָּת (ה"ה). ח הָרִי"ן הַפְּגִ"ד שָׁם בְּפֶרֶק ג' דְּשַׁבָּת (הט"ז).

בְּאֵר הַיטֵב

א (ו) **הָאֵשׁ.** מִשְּׁמַע דִּבְצָלִי קָדַר שָׁרֵי. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"א): ב (ג) **בְּשׁוּלוֹ.** עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קי"ג (ס"ח) דְּיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא שְׁלִישׁ בְּשׁוּלוֹ, וְהָכָא פָּסַק לְחַמְרָא מִשּׁוּם חֲמִרָא דְּשַׁבָּת:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּבָשָׂר גְּדִי אָסוּר וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ב' עַיֵּן שָׁם הַטַּעַם: (ד) **אָסוּר לְהַנִּיחוֹ.** אִם לֹא (ז) שֶׁיֵּשׁ שְׁהוּת מִבְּעוֹד יוֹם לִהְיוֹת נִצְלֶה כָּל כָּךְ שֶׁיִּהְיֶה מְצֻטָּפֵּק וְרַע לוֹ, וְהוּא לְדַעַת רֹאשׁוֹנָה הַמְבָאָר בְּרֵישׁ סִימָן רנ"ג, וּלְדַעַת שְׁנֵיהֶם שָׁם סַגִּי אִם נִצְלָה מִבְּעוֹד יוֹם כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי: (ה) **שֶׁמְּמַהֵר לְהִתְבַּשֵּׁל.** כְּתָבוּ הָאַחֲרוֹנִים בְּסִימָן רנ"ג דְּמִינֵי קְטָנִיּוֹת וְיִרָקוֹת וּשְׂאֹר דְּבָרִים רַכִּים אֲפִלּוּ בִּקְדֵרָה מְמַהֲרִין לְהִתְבַּשֵּׁל וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ בְּחֵי חֲיִשִׁינַן בָּהֶן שֶׁמָּא יְחַתֶּה, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ח', וּבְאוּר הֲלָכָה שָׁם וְצָרִיךְ בְּשׁוּל בֵּיתֹר וְחֲיִשִׁינַן לְחַתּוּיֵי: (ו) **בִּבְשַׂר שׁוֹר וְכוּ'.** שֶׁהוּא בָּשָׂר קָשֶׁה (ד"ה עסיסות ותרומוסין): (ז) **אֲבָל בְּשַׂר גְּדִי.** הֵינוּ (ס) גְּדִי הָרָךְ: (ח) **שֶׁהֵם מְנַתָּחִים.** אֲבָל אִם אֵינוֹ מְנֻתָּח צָרִיךְ בְּשׁוּל כְּשׁוֹר וְעַז וְאִם יְחַתֶּה בַּנְּתָחִים לֹא יִתְחָרֵךְ הַבָּשָׂר וְחֲיִשִׁינַן לְחַתּוּיֵי: (ט) **מֵתֶר.** בֵּין אִם הוּא חַי לְגַמְרֵי אוֹ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל קְצָת, וּכְדִלְקַמָּן בְּהַג"ה: (י) **שֶׁאִם יְחַתֶּה וְכוּ'.** לְפִי טַעַם זֶה אֵין חִלּוּק בֵּין אִם צוֹלֶהוּ בְּתַנּוּר שָׁפִיו מְכֻסֶּה אוֹ צוֹלֶהוּ מְגֻלֶּה אֲצַל הָאֵשׁ, דְּהַכֹּל שָׁרֵי, אֲבָל יֵשׁ מְחַמִּירִין דִּלְקַמָּן בַּהַג"ה סוֹבְרִין דְּאֵינוֹ מֵתֶר בְּגְדִי וְעוֹף כִּי אִם כְּשֶׁצּוֹלֶהוּ בְּתַנּוּר שָׁפִיו מְכֻסֶּה וְרַק שֶׁאֵינוֹ טוּחַ בְּטִיט, וְאָמְרִינַן בִּגְדִי וְעוֹף דְּקָשֶׁה לֵיהּ דִּיקָא וְלֹא יִפְתַּח פִּי הַתַּנּוּר, אֲבָל כְּשֶׁצּוֹלֶהוּ מְגֻלֶּה אֲצַל הָאֵשׁ גַּם בִּגְדִי וְעוֹף חֲיִשִׁינַן לְחַתּוּיֵי: (יא) **וְיִתְקַשֶּׁה הַבָּשָׂר.** וְאִם הוּא (ו) בִּקְדֵרָה לֹא מְהַנֵּי כְּשֶׁהוּא טוּחַ בְּטִיט לְדַעָה זוֹ דְּהָא לֹא יִתְקַשֶּׁה. וְעַיֵּן לְקַמָּן בַּהַג"ה דְּמַסִּיק דְּהַמְנָהֵג לְהָקֵל בָּזֶה, דִּסְבִירָא לֵיהּ כַּיָּן שֶׁאֵינוֹ מוּכָן לְחַתּוֹת שֶׁהֲרֵי סָתוּם הוּא בְּטִיט לֹא יָבֹא לְחַתּוֹת: (יב) **וְאֵין חִלּוּק וְכוּ'.** קַאֵי אַכָּל גַּוְנֵי דְּאֵין חִלּוּק בֵּין חַי לְנִתְבַּשֵּׁל קְצָת, דִּבְחֵי מִקִּילִינַן לְתֵנוּ סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה בֵּין בְּשַׂר גְּדִי וְעוֹף, (ו) וּבְנִתְבַּשֵּׁל קְצָת אֲסוּר אֲפִלּוּ בְּשַׂר גְּדִי וְעוֹף שֶׁמָּא יְחַתֶּה, דְּלֹא שַׁיָּךְ בּוֹ הַהֶתֵּר שֶׁיִּתְחָרֵךְ עַל יְדֵי הַחֲתִיכָה (ס) כֵּיוָן דִּבְקֵדֵרָה הוּא וְצָרִיךְ בְּשׁוּל רַב. וּמַה שֶּׁנִּקְרָא מְבֻשָּׁל קְצָת מְבֹאָר לְעֵיל בְּרֵישׁ סִימָן רנ"ג, דַּעָה קַמַּיְתָא סְבִירָא לָהּ שָׁם עַד שֶׁיִּתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּכְשֶׁיִּתְבַּשֵּׁל יוֹתֵר יִהְיֶה מִצְטַפֵּק וְרַע לוֹ, וְהַיֵּשׁ אוֹמְרִים שָׁם סְבִירָא לֵיהּ דְּמִכֵּיוָן שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי נִקְרָא בְּשׁוּל גָּמוּר וּמֵתֶר לְתֵנוּ עַל גַּבֵּי כִּירָה וְתַנּוּר שֶׁאֵין גְּרוּף וְקָטוּם: (יג) **קְצָת.** דְּאִלּוּ יָכוֹל לְהִצָּלוֹת מִבְּעוֹד יוֹם צְלִי הָרְאוּי אֲפִלּוּ בְּשַׂר שׁוֹר מֵתֶר. וְהָנֵּה לְעֵיל בְּרֵישׁ סִימָן רנ"ג מְבֹאָר שִׁתֵּי דֵּעוֹת מַהוּ נִקְרָא בְּשׁוּל גָּמוּר, וְהוּא הַדִּין בִּצְנִינָנוּ לְעִנְיַן צְלִי, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְמַעְלָה בְּסָעִיף קָטָן ד': (יד) **הַכֹּל שָׁרֵי.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ט) אֲפִלּוּ בִּקְדֵרָה וְנִתְבַּשֵּׁל קְצָת, דְּלֹא חֲיִשִׁינַן שֶׁיִּפְתְּחֵנוּ וְיִחַתֶּה כֵּיוָן שֶׁהוּא מְחֻמְּרִין בְּטִיט וְאֵינוֹ מוּכָן לְחַתּוֹת, וְחוֹלֵק בָּזֶה אַדַּעַת הַמְחַבֵּר שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסָעִיף קָטָן י"א. וְהָא דְּנָקַט הָרַמְ"א בִּלְשׁוֹנוֹ וְיֵשׁ מְחַמִּירִין אַף עַל גַּב דִּלְעִנְיַן זֶה הוּא קוֹלָא, (י) מִשּׁוּם דִּבְצָלִי דַּאֲנַן קַיְימִינַן בֵּיהּ הוּא חוּמְרָא וּכְדִלְקַמָּן: (טו) **וְעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ וְכוּ'.** אֵין רְצוֹנוֹ לוֹמַר (יא) עַל גַּבֵּי הַגְּחָלִים מַמָּשׁ, דְּבָזֶה אֲפִלּוּ לְהַמְחַבֵּר הַכֹּל אָסוּר וּכְמוֹ שְׁמְבֹאָר לְקַמָּן בְּסָעִיף ב', אֶלָּא רְצוֹנוֹ לוֹמַר (יב) אַצַּל הָאֵשׁ, וּבָא לְאַפּוֹקֵי בָּזֶה מִדַּעַת הַמְחַבֵּר דְּלֹא חָלַק בִּבְשַׂר גְּדִי שֶׁמֻּתָּר בֵּין אִם צוֹלֶהוּ בְּתַנּוּר שָׁפִיו מְכֻסֶּה וּבֵין אִם צוֹלֶהוּ בְּגָלוּי אַצַּל הָאֵשׁ, אֲבָל לְדַעְתּוֹ אֵין הֶתֵּר בִּגְדִי כִּי אִם כְּשֶׁצּוֹלֶהוּ בְּתַנּוּר שָׁפִיו מְכֻסֶּה וּבֵין אִם צוֹלֶהוּ בְּגָלוּי אַצַּל הָאֵשׁ, אֲבָל לְדַעְתּוֹ אֵין הֶתֵּר בִּגְדִי חַיִּין וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף קָטָן י': **ב** (טז) **בָּצָל וּבֵיצָה.** וְהוּא הַדִּין שְׁאָרֵי דְּבָרִים שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין (ס"ק כב): (יז) **עַל גַּבֵּי גְּחָלִים.** הֵינוּ שְׁנוֹגְעִין בְּהַגְּחָלִים, (יג) וּלְאַחַר הַצְּלָיָה יִמְתִּין עַד שֶׁיִּכְבּוּ הַגְּחָלִים וְאָז יִשְׁלַם. וְהַנָּה הַשַּׁעַם דְּחֵיישִׁינַן בָּזֶה שֶׁמָּא יְחַתֶּה אֲפִלּוּ בִּבְשַׂר גְּדִי הוּא כְּמוֹ שֶׁמְּפָרֵשׁ אַחַר כָּךְ דִּכֵינָן שֶׁהִנִּיחוֹ וְכוּ', אֲבָל אִם יִצְלֶה מִבְּמוֹד יוֹם וְאָז יִשְׁלַם. וְהַנָּה הַשַּׁעַם בְּסָעִיף א' דַּעַת הַמְחַבֵּר דְּבִבְשַׂר גְּדִי וְעוֹף שֶׁהוּא רַךְ לֹא חֲיִישִׁינַן כְּלָל לְחַתּוּיֵי שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִתְחָרֵךְ הַבָּשָׂר, וּמֵתֶר לְתֵנוּ בְּסָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה אֲפִלּוּ אִם לֹא יִהְיֶה נִצְלֶה מִבְּעוֹד יוֹם כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי וְהוּא הַדִּין בְּצָלִי וּבֵיצָה, וּבִבְשַׂר שׁוֹר וְעַז שֶׁהוּא קָשֶׁה (יד) בְּעֵינוֹ שֶׁיִּהְא נִצְלֶה כָּל צָרְכּוֹ מִבְּעוֹד יוֹם דַּוְקָא, דְּאִי לָאו הָכִי חֲיִישִׁינַן לְחַתּוּיֵי כִּי לֹא יִפָּסֵד עַל יְדֵי הַחֲתִיכָה כֵּיוָן שֶׁהוּא אֵינוֹ מֻנָּח עַל גַּבֵּי הַגְּחָלִים. וְדַעַת הָרַמְ"א כְּהַפּוֹסְקִים דְּאֵין חִלּוּק (טו) בֵּין עַל גַּבֵּי הַגְּחָלִים א"א אוֹ בְּסָמוּךְ לָהֶן, בֵּין בִּבְשַׂר שׁוֹר אוֹ בְּשַׂר גְּדִי וְעוֹף (טז) הַשַּׁעַם שֶׁיִּצָּלֶה מִבְּעוֹד יוֹם כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי, וְאִם הוּא טוּחַ בְּטִיט (יז) שָׁרֵי לְדִידֵיהּ בְּכָל גַּוְנֵי לְתֵנוּ סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה, דְּלֹא חֲיִישִׁינַן שֶׁיִּסְתֹּר הַטִּיחָה וְיִחַתֶּה, וּכְבָר כָּתַב בְּסָעִיף א' דְּנָהֲגוּ כְּסָבְרָא זוֹ: (יח) **אֲפִלּוּ**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) מִגֵּן אַבְרָהָם וְט"ז, וּלְדַעַת הַמְחַבֵּר שֶׁהוּא בְּשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ם, אֲבָל לְשִׁיטַת הַפּוֹסְקִים שֶׁהֵבִיאָם הָרַמְ"א בְּהַג"ה סְגִי בָּזֶה כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי, אֲפִלּוּ אִם נִסְבּר בְּקְדֵרָה בְּהָאוֹסְרִין בְּרֵישׁ סִימָן רנ"ג (מִגֵּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ר' וְשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים): (ס) דַּעַל בְּרֵחָא וְלֹא שְׁרִיךְ פַּרֵשׁ רַשִׁ"י אֵיל גְּדוֹל, מִכְּלַל דִּגְדִי הוּא רַךְ: (ו) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ב): (ז) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ד): (ס) מְחֻצִּית הַשֶּׁקֶל: (ס) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ה): (י) נְתִיב חַיִּים: (יא) הַגְּרַ"א וְכֵן מֻשְׁמָע בִּפְרֵי מְגַדִּים (פש"ו סק"א): (יב) **הַיְינוּ בְּסָמוּךְ**

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (ס"ב) כתב שדוקא במונח על גבי גחלים מותר לכו"ע בשיעור מאכל בן דרוסאי, אבל בסמוך לגחלים תלוי במחלוקת שבסימן רנ"ג (ס"א) אם מותר להשהות תבשיל שנתבשל כמאכל בן דרוסאי. אמנם כתב שכבר נתבאר בסימן רנ"ג שהמנהג להקל.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah